

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתלמידים שיחיו

ערב יום הכפורים לפני כל נדרי, ה'תשנ"א

תרגום מאידית

לנשמתו⁵), ודוקא בענינים גשמיים דעולם הזה⁶.

ועד"ז בנוגע לתורה: תורה "לא בשמים היא"⁷, היא ניתנה דוקא בארץ הלזו התחתונה, והכח לפסוק דין נמסר דוקא לבני"י – כנשמות בגופים למטה⁸.

יתרה מזו: דוקא ה"יש הנברא" בעוה"ז הגשמי קשור עם ה"יש האמיתי" (עצמותו ומהותו ית'⁹, שמשפיע ומברך ונותן כח ליש הנברא, הגוף של יהודי¹⁰; וזה מתגלה ע"י עבודת יהודי עם גופו הגשמי¹¹.

וכפי¹² שזה מתבטא בענין שחר המצוות – כידוע פסק-דין¹³ הרמב"ן¹⁴,

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, כה תברכו את בני ישראל אמור להם, יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחונך, ישא ה' פניו אליך וישם לך שלום, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"¹.

א. מובן מעצמו וגם פשוט (וכמדובר גם בשנים שלפנ"ז²), שכל הנמצאים כאן, נכללים בברכות ואיחולים לבביים מקרב ולב עמוק פנימה, שנאמרו לאחרי תפלת מנחה (עם כל הפרטים שבדבר);

ובהוספה – בקשר עם תלמידי הישיבה, שענינם ועסקם העיקרי הוא – לימוד התורה (יששכר³), כדלקמן.

ב. ויובן זה על-ידי תוספת ביאור בהאמור לעיל⁴, ששלימות העבודה של יהודי (כמדוגש גם בערב יוהכ"פ וביוהכ"פ) היא דוקא כנשמה בגוף, בעולם הזה הגשמי, תחתון שאין למטה ממנו. באופן שבגוף ובגשמיות דוקא יגלו איך שהם כלי לרוחניות, עד שהקדושה הרוחנית דאלקות תחדור בגשמיות באופן גלוי.

וכפי שזה בא לידי ביטוי במעשה המצוות: שלימות קיום המצוות במעשה בפועל נפעל דוקא ע"י נשמה בגוף (שהוא בבחינת "תחתון" בערך

(5) ראה ב"ר פ"ח, יא. פ"ב, ח. וראה תו"א ג, ד ואילך. קונטרס ומעין מאמר טו. המשך תרס"ו ע' תצה. ובכ"מ.

(6) וטעם הדבר, כי "נתארה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים" – ראה בארוכה תניא פל"ו ואילך. וראה מכתב שבהערה 4.

(7) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.

(8) ראה קונטרס משיחת ש"פ האזינו, שבת שוכה ענה זו ס"ח. (לעיל ע' 18) וש"נ.

(9) ביאורי הזהר (לאדהאמ"צ) בשלח מג, ג. וראה ד"ה ולקחתם לכם תרס"א.

(10) שהחיבור דיש הנברא עם יש האמיתי הוא בעיקר בנוגע לגוף ישראל, אף שבכללות כן הוא בנוגע לכל הבריאה (ראה סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 520 הערה 42). ולהעיר שבחירת וכן העצמות הוא דוקא בהגוף (ראה סה"ש תורת שלום ע' 120 ואילך).

(11) וגם זה הוא מהטעמים והמעלות שבמצוות מעשיות דווקא – ראה גם מכתב הנ"ל הערה ד"ה ומעלה זו .. דווקא בגשמיות. וש"נ.

(12) כהבא להלן – ראה בארוכה מכתב הנ"ל. וש"נ.

(13) "דין" – ע"ד הדין ומשפט דיוהכ"פ, "דאיהו רחמי", בחי' חסדים הנסתרים, כדלקמן בפנים.

(14) בשער הגמול בסופו (בהוצאת שאוועל – ע' שט).

(1) נוסח ברכת כהנים – נשא, ו כב ואילך. וראה בארוכה בהברכה לאחרי תפלת מנחה בתחלתה.

(2) ברכת עיוהכ"פ להתי' שיחיו תשמ"ה. תש"נ. ועוד.

(3) ראה ברכה לג, יח ובפרש"י.

(4) בהברכה לאחרי תפלת מנחה ס"ז. וראה בארוכה מכתב מוצש"ק כ"ה אלול ה'תש"נ.

לביאור נוסף בהאמור; ואם אמנם צריכים לזה – הרי "תן לחכם) ויחכם עוד"¹⁷. ובפרט שהנכם לומדים תורה בחבורה, במילא מתוסף (אפילו בדרך הטבע דעולם) בהצלחת הלימוד¹⁸, וכל המעלות הקשורות בתלמוד תורה דרבים ות"ת ברכים.

ד. מעלה זו של תלמידי הישיבה – יש לה שייכות מיוחדת עם יום הכיפורים:

ביוהכ"פ, "אחת בשנה"¹⁹, בני"ה, כנשמות בגופים – "דוגמת מלאכי השרת"²⁰, עד שמאירה בהם דרגת הקדושה דיוהכ"פ – "העשירי יהי קודש"²¹, עד קדש הקדשים.

ובעבודת ה': תכלית השלימות דתשובה עילאה היא ביוהכ"פ²², דביקות והתאחדות של יהודי עם הקב"ה, שנפעלת במיוחד ובגלוי ע"י התורה (ויוהכ"פ הוא יום נתינת לוחות האחרונות)²³.

זאת אומרת, שביוהכ"פ ישנו חיבור של שני קצוות: כנשמות בגופים, קשור במדידה והגבלה, מתקשר יהודי עם דרגת הקדושה שלמעלה מכל מדידה והגבלה.

ע"ד האמור לעיל בנוגע לגילוי י"ג מדות הרחמים בעשרת ימי תשובה בכלל, שעליהם נאמר²⁴ "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", ועאכו"כ כאשר נמצאים בסיום יום התשיעי, ובתוספת דיום העשירי יהי

שתכלית השכר היא דוקא בזמן תחיית המתים כשהנשמות יחזרו למטה בעוה"ז, ויתלבשו שוב בגופים גשמיים; ז.א. שהשכר האלקי הנעלה ביותר יתקבל דוקא אצל יהודים כנשמות בגופים בעוה"ז הגשמי.

ג. ובבני"ה גופא נמצא ענין זה בגלוי עוד יותר אצל בחורי ישיבה – שבהיותם נשמות בגופים (וגופים בריאים בשלימות – עם רמ"ח איברים ושס"ה גידים), בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, חייהם ועסקם הוא – לימוד התורה; עד באופן ש"תורתם אומנותם" (בלשון חז"ל¹⁵): אומנותם (המקצוע) הגשמית בעוה"ז הגשמי – היא תורה.

ויתירה מזו: אצלם רואים בגלוי איך שה"עולם" (יש ומציאות העולם) בעצמו מסייע ועוזר בעבודת השם – וכביאור הרמב"ם (בהלכות תשובה¹⁶), שכוונת ותכלית היעודים הגשמיים בתורה היא בכדי שבני"ה יוכלו ללמוד תורה ולקיים מצוות במנוחת הנפש ומנוחת הגוף בתכלית השלימות, בלי בלבולים ח"ו. זאת אומרת, שיהודי צריך "לראות" את המנוחה וההרחבה בגשמיות עוה"ז כאמצעי לסייע לבני"ה בעבודת השם; ובהתאם לזה – צריך הוא גם לנצלה באופן המירבי;

וענין זה נראה בפועל בבחור ישיבה: מסירים ממנו את דאגות עניני עוה"ז, דאגות הפרנסה וכיו"ב (אשר מסופקים לו ע"י הוריו, הנהלת הישיבה וכיו"ב), בכדי שיוכל ללמוד תורה מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, עד באופן ש"אומנותו" (הגשמית) היא "תורתו".

– בחורי ישיבה ודאי שאינם צריכים

(17) משלי ט, ט.
 (18) עד ש"אין התורה נקנית אלא בחבורה" (ברכות טג, ב). וראה אבות פ"ו מ"ו. ועוד.
 (19) ס"פ תצוה. אחרי טז, לד.
 (20) טור או"ח סתרי"ו (מפד"א פמ"ו). שם סתרי"ט. שו"ע אדה"ז שם ס"ט (מדבר"פ פ"ב, לו). רמ"א ושו"ע אדה"ז שם סו"ס תרי.
 (21) לשון הכתוב – בחוקותי כו, לב.
 (22) נסמך בהברכה דלעיל ע' 75 הערה 89.
 (23) תענית כו, ב ובפרש"י. גמרא שם ל, ב.
 (24) ישעי' נה, ו. ר"ה יח, א.

(15) ראה שבת יא, א. ובכ"מ (וראה לקו"ש ח"י ע' 305 הערה 22).
 (16) פ"ט ה"א.

"מלאכתך" של אומנתך (בעוה"ז הגשמי) גופא "עשוי" ע"י הקב"ה; שזה מוסיף נתינת כח לתלמידי הישיבה בעבודתם במשך כל השנה, ללמוד תורה מתוך מנוחת הנפש והגוף, כיון ש"מלאכתך עשוי", מספקים להם זרכיהם הגשמיים (כנ"ל סעיף ג).

ו. ענין זה מודגש יותר בשנה זו בכללותה – בבואנו משנת תש"נ, ר"ת תהא שנת נסים [ולפני זה – שנת תשמ"ט יריך, ושנת תשמח, שנת הקהל], ובעמדנו בהתחלת שנת תנש"א ר"ת תהא שנת אראנו נפלאות (ראשי תיבות שנתפרסמו ונתפשו בתפוצות ישראל³¹):

נס³² (ועד"ז – נפלאות) הוא מלשון רוממות והתנשאות³³, כמ"ש³⁴ "ארים נסי", "כמו נס על ההרים"³⁵. ובעבודת האדם – עבודה והנהגה באופן נסי, למעלה מדרך הטבע; ויתירה מזו: "על ההרים" (לא "בהרים"), למעלה אפילו ממעלת ה"הרים". עד באופן, שהטבע עצמו מתעלה לדרגת נס.

וענין זה מתבטא בגלוי בחיי בחורי ישיבה, אשר הנם, כנשמות בגופים כפופים לחוקי הטבע בעוה"ז הגשמי – מורמים ברוחניות "על ההרים", בהיותם חדורים בתורה, "תורתם אומנתם".

ז. ע"פ הנ"ל מובן שכל הברכות האמורות לעיל (לאחר תפלת מנחה) – ברכות והמשכות מלמעלה מעלה עד

קודש, שבו היא שלימות גילוי י"ג מדות הרחמים, וביחד עם זה – הרי הם נמשכים ומתגלים דוקא במדידה והגבלה, עד בגשמיות העולם,

ועד יתירה מזו: מתגלה גם איך הדין ומשפט שביה"כ"פ (גמר הדין דר"ה²⁵) – הוא באופן ד"משפט . . דאיהו רחמי"²⁶, עד רחמים רבים שלמעלה ממדידה והגבלה, ואדרבה – למעלה גם מרחמים רבים גלויים, כיון שהדינים הנם באמת ובפנימיות – חסדים הנסתרים (שלמעלה מגדר גילוי²⁷), וע"י תשובה עילאה ביה"כ"פ ה"ה נמשכים ומתגלים בפשטות למטה מעשרה טפחים נשמות בגופים, כרב טוב גשמי ורוחני, באופן שרואים בגלוי איך שהדין הוא – דין עילאה (בדוגמת תשובה עילאה).

ה. בכל הנ"ל מתוספת הדגשה בקביעות שנה זו – שיהי"כ"פ חל בשבת: נוסף על כל המעלות ד"שבת שבתון"²⁸ (עשירי יהי קודש), ישנם גם המעלות דקדושת יום השבת קודש (שביעי יהי קודש)²⁹.

ולהוסיף: נפסק להלכה ש"כשתבוא שבת יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשוי"³⁰, זאת-אומרת שביום השבת

25 כמו שאומרים בתפלת ר"ה ויהי"כ"פ (פיוט ונתנה תוקף) – "בראש השנה יכתובו וכיום צום כיפור יחתמו". וראה ר"ה טז, א"ב. וראה מכתב ח"י אלול תשמ"ו הערה ד"ה לכתובה ולחתימה. וש"י.

26 תקו"ז בהקדמה ("פתח אליהו"). ובגולה התורה – "ושפטו העדה והציילו העדה" (ר"ה כו, א).
27 ראה תניא פכ"ו (לג, א).

28 אחרי טז, לא. אמור כג, לב.
29 ולהעיר שגם שבת היא תשובה עילאה (אגה"ת פ"י. וראה בהברכה דלעיל ס"ח).

וידוע גם השייכות דשבת לתורה – כמוכן גם ממ"ש בגמרא (שבת פו, ב) דלכו"ע בשבת ניתנה תורה. וממ"ש בזהר (ח"ג כט, א. ומרומז בשבת קיט א. וראה לקו"ש ח"א ע' 40) דת"ח איקרי שבת.

30 מכלילת ופרשי יתרו כ, ט. וטושו"ע או"ח שש"ו ס"ח. שו"ע אדה"ו שם סכ"א. וראה קונטרס משיחת ש"פ שופטים תש"נ ס"ו.

31 להעיר מרמב"ם (הל' ממרים פ"א ה"א"ב. שם פ"ב ה"ב ואילך) שמנהגות ש(הנהיגו ב"ד הגדול) פשטו בכל ישראל יש עשה ול"ת בקיומם.
32 בהבא להלן – ראה ס' השיחות תשמ"ט ח"א ע' 371 ואילך. מכתב וא"ו תשרי התש"נ.

33 ראה מצו"צ תהלים ס, ו. אוה"ת שה"ש ע' כט. בשלח ע' תרסה. הסמ"צ להצ"ע ע, א. ובכ"מ.
34 ישעי' מט, כב.

35 סהמ"צ שם. וראה סה"ש שם הערה 19.

ש"אחכה לו בכל יום שיבוא" (41) – גאולה האמיתית והשלימה (שאו יהיו תכלית ושלימות כל הענינים הנ"ל, כולל – כל המעלות דשביעי (יום השבת) בשלימות, וכל המעלות דעשירי (יוהכ"פ) בשלימות) – ע"י משיח צדקנו – שעליו נאמר (במזמור פט בתהלים) 42 "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו".

וסיום וחזרת המזמור 43 – "ברוך ה' לעולם אמן ואמן": שנספעת הברכה והמשכה דהוי' בעולם ("לעולם"), עד בעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו (ועד"ז ב"עולם" התחתון דבנ"י 44 – גוף הגשמי); ובאופן ד"אמן ואמן" – באופן דנצחון ("גבורים נוצחים", ע"ד "אנן ניצחוייא"), ונצחון גם מלשון נצחיות, שממשיכים את העבודה – נשמות בגופים בלי הפסק כלל – בחיים נצחיים (כפס"ד הרמב"ן הנ"ל), תיכף ומיד ממש.

"ותחזינה עינינו" בעבודת הכהן- גדול בבית המקדש, "מקדש אד' כוננו ידיך" 45, ובמיוחד ביוהכ"פ – העבודה לפני ולפנים (– נוסף על "ונשלמה פרים שפתינו" 46 כבזמן הזה, גם "פרים" בפשטות).

ומקבלים את כל הברכות והצלחות על סדר הא"ב (כנדפס בסידור ומחזור 47

למטה 36 – שייכות ביתר שאת וביתר עז לתלמידי הישיבה.

ובפשטות: הקב"ה יברך אתכם שכל הענינים האמורים ימשכו בפשטות בגשמיות למטה מעשרה טפחים, כנשמות בגופים, ובפשטות – ברב טוב גשמי ורב טוב רוחני, ומתוך שמחה וטוב לבב.

כולל – הכחות לנצל את כל הברכות מתוך שמחה וטוב לבב.

ובמיוחד בנוגע לתלמידי הישיבה – שיתוסף בהצלחתכם בלימוד התורה, באופן ד"לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא" 37 (דין ומשפט – בחי' מדידה והגבלה בתורה עצמה), וגם באופן ד"דרוש וקבל שכר" 38 (שלמעלה ממדידה והגבלה), כמ"ש 39 "יגדיל תורה ויאדיר", עד – למעלה מכל מדידה והגבלה 40.

וכל זה כהכנה מתאימה להגילוי שלמעלה ממדוה"ג ד"שבת שבתון", "אחת בשנה".

ועוד והוא העיקר: כל זה מקדים ומזרז עוד יותר – ותיכף ומיד (כיון

36) וראה הברכה דלעיל בתחלתה שענין זה מודגש במיוחד בברכת כהנים.

37) יומא כו, א.

38) סוטה מד, א. וש"נ.

39) ישע"י מב, כא. חולין סו, ב.

40) להעיר שגם בהפסוק "יגדיל תורה ויאדיר"

ב – פירושים מן הקצה אל הקצה: א) דקאי על לימוד עם תשכ"ר (רמב"ם הל' ת"ת ספ"ב) – שהוא לימוד דוקא במדוה"ג (בהתאם לדעת התינוקות). ב) דקאי על לימוד שאינו נוגע הלכה למעשה (חולין שם), ובלשון חז"ל "דרוש וקבל שכר" (ככפנים) – היינו לימוד באופן שלמעלה ממדוה"ג.

וע"פ המבואר בפנים אולי יש לבאר דשלימות ענין התורה היא כשמחברת ב' הענינים דגבול וכלי גבול (כפי שזה מתבטא במיוחד אצל תלמידי ישיבה).

(* ידוע שב' פירושים בוסטק אחד שייכים זה לזה (ראה לקו"ש ח"ג ע' 782. וש"נ).

41) נוסח "אני מאמין". וראה לקו"ש חכ"ג ע' 394.

42) פסוק כא. – וקאי על משיח צדקנו שבא בהיסח הדעת, כמו מציאה (סנהדרין צו, א).

43) בהבא להלן – ראה הברכה דלעיל ס"ט. וש"נ.

44) "עולם קטן זה האדם" – תנחומא פקודי ג. תקרו"ז תס"ט (ק, א). וראה אדר"ל פל"א, ג. קה"ר א, ד. זח"א קלד, ב. ועוד.

45) בשלח טו, יז ובפרש"י.

46) הושע יד, ג.

47) בתפלת מוסף (דציבור) דיוהכ"פ.

– השוה לכל נפש, ובמילא ה"ז מתקבל בכל נפש, אנשים נשים וטף, וכולם יחד). ותיכף ומיד ממש – קיום כל הברכות בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, נשמות בגופים.

ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו⁴⁸, באים כל בנינו, מכל קצוות וארבע כנפות תבל – לארץ ישראל, בירושלים עיה"ק, להר הבית ולבית המקדש, ולקדש הקדשים. ועוד ועיקר – תיכף ומיד ממש, אמן

ואמן.

(48) בא י, ט.

ועיקר הברכות – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ו"בנערינו

